

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Kulturmiljöenheten
Marianne Lönn
010-2245 504

Göteborgs stad
Fastighetskontoret
Tomas Freiholtz
Box 2258
403 14 GÖTEBORG

Angående arkeologisk förundersökning av fornlämning RAÄ Göteborg 18 på fastigheten Kungsladugård 31:4 och 31:5 i Göteborgs kommun

Länsstyrelsen beslutade den 2015-09-07 om arkeologisk förundersökning för del av RAÄ Göteborg 18 inom det planerade detaljplaneområdet för bostäder/verksamheter i Göteborgs Carl Johan, Göteborgs kommun. Av bifogad redovisning framgår att Göteborgs Stadsmuseum har utfört undersökningen i oktober månad 2015.

Vid arkeologiska förundersökningen påträffades en del av en överlagrad Sandarna-boplats, alltså en boplats från äldsta stenålder. Fornlämningen finns redovisade på bilagd karta. Det ska poängteras att fornlämningen inte har avgränsats, och att det till fornlämningen hör ett skyddsområde enligt 2 kap. 2 § KML. Detta område har samma lagskydd som fornlämningen.

För denna fornlämning gäller således kulturmiljölagens bestämmelser. Den planerade exploateringsytan innebär ingrepp i fornlämning och kräver Länsstyrelsens tillstånd enligt 2 kap. 12 § kulturmiljölagen (1988:950), KML. Med hänsyn till fornlämningens art och betydelse bedömer Länsstyrelsen att ett tillstånd enligt KML ska/kan komma att förenas med villkor om arkeologisk undersökning. Enligt 2 kap. 14 § KML åligger det Er att svara för kostnaden för sådan undersökning.

Ni bör därför ta kontakt med Länsstyrelsen för att klarlägga förutsättningarna för att bevara fornlämningen i lämplig miljö, alternativt klarlägga villkoren för ett eventuellt ingrepp i de av KML skyddade delarna av området.

Marianne Lönn

Bilaga
Redovisning av utförd arkeologisk undersökning upprättad av Göteborgs
Stadsmuseum och inkommen till Länsstyrelsen den 2015-10-28.

Kopia till
Göteborgs kommun

Fält med grå bakgrund och fet ram är obligatoriska för redovisning till FMIS.
För anvisningar, klicka på rubrikerna och länkar på sidan 2.

Geografiska och administrativa uppgifter

Län	Kommun	Landskap
Västra Götaland	Göteborg	Västergötland
Socken/Stad	Kartblad	Fastighet/kvarter
Göteborg		Kungsladugård 31:4, 31:5

Beslutande länsstyrelse	Länsstyrelsens dnr	Beslut enligt KML	Datum för beslut
Länsstyrelsen, Västra Götaland	431-5708-2015	Arkeologisk förundersökning enligt 2 kap. 13§ KML	2015-09-07

Undersökningens art och omfattning

Undersökarens dnr/projekt nr	Typ av undersökning/åtgärd	Fältarbets tid start	Fältarbets tid slut
1459/15	Arkeologisk förundersökning	2015-10-21	2015-10-23
Undersökande/ansvarig organisation	Ansvarig person	Typ av exploatering	
Göteborgs stadsmuseum	Ulf Ragnesten	Husbyggnation	
Uppdragsgivare/exploatör	Antal arbetsdagar	Beräknad rapporttid	Total faktisk kostnad
Göteborgs stad Fastighetskontoret	9	7	164.313

Beräknat	Yta, ext (m ²)	Yta (m ²)	Volym (m ³)	Schakt (m)	Timmar, grov	Timmar, arkeolog	Timmar, maskin
Undersökt	7951	50	50	40	-	48	24

Berörda RAÄ-nr/tillfällig arbetsidentitet (objektnr)

Göteborg 18

Datering

Sandarnakultur/mellanmesolitikum

Rapport inkommer senare Ja Nej

Sammanfattning av undersökningsresultaten och förslag till fortsatta åtgärder

<p>Sammanfattning av undersökningsresultaten</p> <p>Vid förundersökningen grävdes 13 schakt fördelade inom planområdet (se bifogad karta). Schakten grävdes i huvudsak på gräsytor. I ett fall upptogs ett schakt på en grusplan (fotbollsplan). Schakten var vanligen 3-4 m långa och 1-2 m breda. Ofta grävdes schakten ca 1 m djupt men i flera fall ned till 2 m och i ett par fall ännu djupare (3-4 m).</p> <p>Hela planområdet låg inom den yta som tidigare av Raä markerats som utbredningen för fornlämning Göteborg 18. Vid förundersökningen påträffades endast en mindre yta som kan kategoriseras som fornlämning inom planområdet. Denna yta är rödskrafferat på bifogad karta och ligger i den nordostligaste delen av planområdet. Inom ytan påträffades i schakten rikligt med slagen flinta i ett 5-15 cm tjockt sandlager som i den undre delen var något grusigt och även innehöll kolstänk. Sand-/fyndlagret övertäcktes delvis av ett ca 10 cm tjockt lager postglacial lera.</p> <p>Att döma av utseendet på den slagna flintan, som i flera fall utgjordes av välslagna spån, höjden över havet (19-20 m) samt överlagringen av lera, kan fyndlagret dateras till Sandarnakulturen, dvs. mellanmesolitikum (ca 6000-8000 f.Kr).</p> <p>Den påträffade fornlämningen inom planområdet, dvs. sandlagret med fynd från Sandarnakulturen (rödskrafferat på kartan) har hög vetenskaplig potential då lagret kan anses väl daterat och fyndmängden relativt rik. Det finns också goda möjligheter att knyta det tidigare ytplockade fyndmaterialet till denna del av boplatsen, vilket gör att det finns goda möjligheter att påträffa fler redskap från tidsperioden.</p> <p>Förslag till fortsatta åtgärder</p> <p>I det fall att den nordöstra delen av planområdet (rödskrafferat på bifogad karta) bebyggs eller på annat sätt berörs av exploatering anses det nödvändigt att det först görs en arkeologisk slutundersökning av denna yta. Ytan är 625 kvadratmeter stor.</p> <p>Inom övriga delen av planområdet, dvs. på den del som ej rödskrafferats kan det anses att fornlämning ej finns. Utanför planområdet kan fornlämning Göteborg 18 ha en fortsättning och inom det området bör tidigare fornlämningsmarkering finnas kvar.</p>
--

Ulf Ragnesten
(Underskrift)

2015-10-28
(Datum)

Uppgifter om lägesbestämning

Mätmetod	Kommentar kring inmätning
GPS	
Skala	
Medelfel vid inmätning	

[Anvisning för leverans av lägesuppgifter till RAÄ](#)

[Anvisning för leverans av lägesuppgifter till länsstyrelse](#)

[Anvisning för objekttabell för enkel lämningstyp](#)

[Anvisning för objekttabell för sammansatt lämningstyp](#)

[Anvisning för antikvarisk bedömning, skadestatus och undersökningsstatus](#)

[Anvisning för beskrivning](#)

[Anvisningar för bilaga Objekttabell för särskild utredning](#)

Ifylld blankett skickas till: fmisreg@raa.se

Kontaktuppgifter: e-post: fornsok@raa.se, tel: 08 - 5191 8571 må - fre 9.00 - 11.30

Objekttabell för enkel lämningstyp

Vid särskild utredning och vid undersökning som omfattar många olika objekt kan istället bilagan **Objekttabell för särskild utredning** användas, där samtliga objekt redovisas i samma tabell.

RAA-nr		Tillfällig arbetsid. (obj.nr)		Osäker position ☐ Ja ☐ Nej		Osäker utbredning ☐ Ja ☐ Nej		Lägsta nivå (möh)	Högsta nivå (möh)
Antikvarisk bedömning			Skadestatus			Undersökningstatus			
Antal	Lämningstyp	Egenskapsvärde		Egenskapsvärde		Egenskapsvärde			
1									
Beskrivning									

Objekttabell för sammansatt lämningstyp

Vid särskild utredning och vid undersökning som omfattar många olika objekt kan istället bilagan **Objekttabell för särskild utredning** användas, där samtliga objekt redovisas i samma tabell.

RAÄ-nr Gö 18		Tillfällig arbetsid. (obj.nr)		Osäker position ☐ Ja ☒ Nej		Osäker utbredning ☐ Ja ☒ Nej		Lägsta nivå (möh) 19	Högsta nivå (möh) 20
Antikvarisk bedömning Fast fornlämning		Skadestatus Välbevarad		Undersökningstatus Delundersökt					
Antal 1	Sammansatt lämningstyp Boplats								
Antal 1	Ingående lämningstyp Boplatslämning övrig	Egenskapsvärde		Egenskapsvärde		Egenskapsvärde			
Antal	Ingående lämningstyp	Egenskapsvärde		Egenskapsvärde		Egenskapsvärde			
Antal	Ingående lämningstyp	Egenskapsvärde		Egenskapsvärde		Egenskapsvärde			
Antal	Ingående lämningstyp	Egenskapsvärde		Egenskapsvärde		Egenskapsvärde			
Antal	Ingående lämningstyp	Egenskapsvärde		Egenskapsvärde		Egenskapsvärde			
Antal	Ingående lämningstyp	Egenskapsvärde		Egenskapsvärde		Egenskapsvärde			
<p>Beskrivning</p> <p>Boplatsen utgjordes av ett sandigt lager rikt på slagen flinta. Sanden överlagrades av lera som sannolikt var postglacial. Fyndlagret tillhör sannolikt Sandarnakulturen/mellanmesolitikum.</p>									

Lägg till

Referenser

Ta bort

Kartmaterial

RAÄ-nr/Tillfällig arbetsid (objektnr) som berörs av referensen		
Kartarkiv	Kartakt/Årtal	Karttyp
Kartarkiv	Kartakt/Årtal	Karttyp
Kartarkiv	Kartakt/Årtal	Karttyp

Lägg till

Skriftlig källa

Ta bort

RAÄ-nr/Tillfällig arbetsid (objektnr) som berörs av referensen
Skriftlig källa

Lägg till

Bild

Ta bort

Upphovsman		Upphovsrätt
Datum	Fotoidentitet/Titel	Riktning till motivet
Fotokommentar		

Bildformat för foton som levereras till FMIS skall vara **JPEG**. Max 800x600 pixlar